

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru, Nadejda Toma,

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în cadrul procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari și de către inculpatul Ilii Mihail, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Ilii Mihail Vladimir, născut la 22 august 1985, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Ion Creangă 3, ap. 8;

Șadrin Andrei Vladimir, născut la 24 mai 1991, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Mihai Eminescu 1A, ap. 43;

Cornițel Teodor Gheorghe, născut la 13 august 1991, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Mihai Eminescu 1A, ap. 8;

Adam Dragoș Dumitru, născut la 12 mai 1991, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Basarabia 2, ap. 4;

Zaremba Denis Andrei, născut la 05 iulie 1990, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Iurii Gagarin 3, ap.15;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.08.2011 – 30.09.2013;

Instanța de apel: 08.11.2013 – 27.03.2014;

Instanța de recurs: 01.10.2014 – 11.11.2014.

În baza actelor din dosar asupra recursurilor declarate Colegiul lărgit

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Cantemir din 30 septembrie 2013, Ilii M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale;

- art. 328 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a Republicii Moldova pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor, inculpatului Ilii M. i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a Republicii Moldova pe un termen de 2 ani.

Șadrin A., Adam D. și Zaremba D. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, pentru fiecare.

Totodată, a fost încetat procesul penal în privința lui Corniței T. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 354 Codul contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, deoarece a intervenit termenul de prescripție, ceea ce înlătură răspunderea contravențională.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, *in fapt*, că la 31 decembrie 2010, Ilii M. aproximativ pe la orele 21:30, împreună cu Șadrin A., Zaremba D., Adam D. și alte persoane necunoscute, aflându-se în or. Cantemir pe str. Gagarin 4, în preajma salonului de computere „Antares”, încalcând grosolan ordinea publică fără careva motive întemeiate, acționând coordonat, s-au implicat într-o altercație din stradă și i-au aplicat lovituri cu pumnii în regiunea capului lui Botea A. și Leasnicov E., de la care ambii au căzut la pământ, după care au fost maltratați și Crestincov I., Marcov Gh., Pașa P. și Șișianu S., prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. În rezultatul acțiunilor violente ale inculpaților părții vătămate Crestincov I. i-au fost cauzate leziuni corporale, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, lui Marcov Gh. și Pașa P. le-au fost cauzate leziuni, care se califică ca vătămări corporale ușoare și părții vătămate minore Șișianu S. i-au fost cauzate dureri fizice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a constatat că, *în drept*, faptele inculpaților Ilii M., Șadrin A., Zaremba D. și Adam D., întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu indicii: „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane*”.

Tot Ilii M., la 31 decembrie 2010, în jurul orelor 22:30, fiind o persoană cu funcție

de răspundere, activînd în calitate de inspector al secției de poliție criminale a CPR Cantemir, conform ordinului de numire în funcție nr. 362 EF din 28 august 2009 al Ministerului Afacerilor Interne, în urma acțiunilor huliganice din centrul or. Cantemir în care a fost implicat, împreună cu colaboratorii de poliție din CPR Cantemir, unde prin încălcarea garanțiilor stipulate de prevederile art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.1997, art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură penală, art. 4, 14 și 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, unde sunt prevăzute condițiile și limitele aplicării forței fizice și conform cărora nimeni nu poate fi supus torturii sau altor tratamente inumane sau degradante, în mod premeditat 1-a luat de pe hol din grupa de persoane considerate adverse, pe Crestincov I. plasîndu-1 pe un coridor separat de la etajul I din fața biroului nr.109 și în mod intenționat 1-a maltratat, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 73/d din 18.04.2011, vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, totodată cauzînd și daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, care se manifestă prin subminarea autorității și prestigiului organelor puterii publice și prin încălcarea art. 24 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, conform cărora statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a constatat că, *în drept*, faptele inculpatului Ilii M., întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cu indicii: „*Săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*”

Cît privește acțiunile săvîrșite de Cornițel T. instanța a stabilit că acestea se încadrează în art. 354 Cod Contravențional, adică *huliganismul nu prea grav*, iar procesul contravențional în privința lui urmează a fi încetat, din motiv că a intervenit termenul de prescripție.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat, inculpații Șadrin Vl. Adam D. și Zaremba D., avocatul M. Galupa în numele inculpatului Ilii M. și părțile vătămate Crestincov I., Pașa P. și Marcov Gh..

3.1. Procurorul E. Panea a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea recalificării acțiunilor inculpatului Ilii M. conform art. 328 alin. (1) Cod penal și în partea încetării procesului penal în privința lui Corniței T. pe capătul de acuzare imputat acestuia în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional. Apelantul, invocînd ilegalitatea sentinței, a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, conform căreia Ilii M. să fie recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 166¹ alin. (1) Cod penal și să-i fie aplicate următoarele pedepse:

- în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal - amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - amendă în mărime de 300 unități convenționale și potrivit art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, să i se stabilească prin cumul parțial, pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani.

Acuzatorul de stat a mai menționat că Corniței T. urmează a fi recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și să fie aplicată o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale.

3.2. Inculpatul Șadrin A., în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care dânsul să fie achitat pe capătul de învinuire incriminat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece nu au fost acumulate suficiente probe care ar demonstra îndubitabil că inculpatul a săvârșit infracțiunea de huliganism în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

3.3. Avocatul Galupa M. declarând apel în interesele inculpatului Ilii M. a solicitat admiterea apelului cu casarea sentinței privind condamnarea lui Ilii M. în baza art. 287 alin. (2) Cod penal și art. 328 alin. (1) Cod penal și cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitarea a acestuia, invocând că Ilii M. nu este vinovat de cele incriminate, iar acuzarea nu a adus probe suficiente care ar demonstra culpa inculpatului de cele incriminate.

3.4. Inculpatul Zaremba D. a declarat apel prin intermediul căruia a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de recunoașterea acestuia vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri de achitarea a lui Zaremba D., deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de el.

3.5 Apelantul Adam D. a solicitat casarea sentinței prin care dânsul a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și condamnat la amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că nu este vinovat de cele incriminate.

3.6. Părțile vătămate Crestincov I., Marcov Gh. și Pașa P. în apelul declarat au solicitat casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie înăsprită pedeapsa în privința inculpaților, dat fiind că instanța de fond prin stabilirea în privința inculpaților a sancțiunii sub formă de amendă, nu a ținut seama că aceasta nu-și va atinge scopul prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume cel de corijare a inculpatului.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, au fost admise apelurile declarate de procuror, inculpații Șadrin A., Zaremba D. și Adam D., avocatul M. Galupa în interesele inculpatului Ilii M. și de părțile vătămate Crestincov I., Pașa P. și Marcov Gh., a fost casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Ilii M. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor

Interne ale Republicii Moldova pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Totodată, Ilii M., Șadrin A., Corniței T., Adam D. și Zaremba D. au fost achitați de învinuirea imputată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, vinovăția lui Ilii M. în săvârșirea faptelor incriminate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal este dovedită prin ansamblul de probe cercetate și administrate în cauză, cum sunt:

- declarațiile părților vătămate Crestincov I., Șișianu S., Marcov Gh. și Pașa P. de la urmărirea penală și din ședințele instanței de fond, care au menționat că l-au văzut pe Ilii M. cum își ștergea mâinile de sânge și aproape după dînsul s-a întors și Crestincov I. la care au văzut că avea buza ruptă și-i curgea sânge. Au mai indicat că după ce au ieșit din comisariat afară Crestincov I. le-a povestit că Ilii M. l-a bătut în comisariat în prezența a 2-3 polițiști;

- declarațiile lui Marcov D. de la urmărirea penală, care, de asemenea, a menționat că nu a văzut ca cineva să se bată în comisariat, indică însă că a văzut că lui Crestincov I. îi curgea sânge din buza care era ruptă;

- declarațiile martorului Sergehev Al. de la urmărirea penală din instanța de fond potrivit cărora în comisariat Ilii M. l-a chemat pe Crestincov I. și s-au dus pe coridor la dreapta de la primul etaj, după 10-15 min. cînd a venit înapoi lui Crestincov I. îi curgea sânge din buza ruptă și trecînd prin preajmă a cerut șervețel, la care martorul i-a transmis unul;

- plîngerea părții vătămate Crestincov I.;

- raportul de examinare medico-legală nr. 3 din 03.01.2011, prin care la partea vătămată Crestincov I. au fost stabilite vătămări corporale ușoare;

- ordonanța de ridicare a obiectului și anexarea la materialele cauzei a fotografiei lui Pașa P. și Crestincov I. ce prezintă urme de violență;

- ordonanța de ridicare a obiectului și anexarea la materialele cauzei a fotografiei lui Crestincov I. ce prezintă urme de violență;

- ordonanța privind pornirea urmăririi penale în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- raport de expertiză medico-legală nr. 73 „D” din 19.04.2011 prin care au fost stabilite vătămări corporale ușoare lui Crestincov I.;

- procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții-vătămate la locul comiterii infracțiunii din 01.07.2011;

Analizînd ansamblul de probe enumerate mai sus, instanța de apel a reținut că în baza acestora s-a dovedit cu certitudine vinovăția inculpatului Ilii M. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal – adică *săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile*

drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței.

Totodată, instanța de apel a mai specificat că prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, lit. a) de la alin. (2) al art. 328 Cod penal, a fost abrogată.

Tot prin această Lege a fost introdus art. 166¹ Cod penal - tortura, tratamentul inuman sau degradant. În consecință, fapta *de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu de către un polițist*, precum este în speța dată, după modificările operate nu a fost decriminalizată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de către un colaborator de poliție, în baza art. 166¹ Cod penal.

Astfel, art. 328 Cod penal, care incrimina în alin. (2) abuzul de putere, inclusiv lit. a) prin aplicarea violenței, avea prevederi, care se suprapun cu infracțiunea de tortură, în special calificările din art. 328 sunt considerate drept constituente ale *lex specialis* ale art. 309¹ Cod penal (red. 30.06.2005). Această modificare a exclus posibilitatea recalificării acțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant la exces de putere, fapt negativ menționat de CtEDO în hotărârile *Valeriu și Nicolae Roșca și Pădureț contra Moldovei*.

Prin urmare, concluzia instanței de fond, precum că acțiunile lui Ilii M., urmează a fi recalificate în baza art.328 alin.(1) Cod penal, din motivul că calificativul „*însoțite de aplicarea violenței*” prin Legea nr.252 din 08.11.2012 a fost exclus, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 10 alin.(1) Cod penal a considerat-o neîntemeiată.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că conform art. 8 Cod penal caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Așadar, având în vedere că noile modificări în legea penală nu conțin careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

În același context, s-a expus și opinia că sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008) prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, pe cînd sancțiunea art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal (red. 08.11.2012), în care ar urma potrivit argumentelor procurorului reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpatul Ilii M. prevede o pedeapsă cu închisoare, de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani. Astfel, aplicînd prevederile art. 8, 10 Cod penal, se constată că urmează a fi încadrată juridic corect fapta comisă de către inculpatul Ilii M. în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008), fără a agrava situația acestuia.

Referitor la argumentul invocat atât în instanța de fond cât și în instanța de apel de către inculpatul Ilii M. privind nevinovăția sa, instanța de apel l-a apreciat critic, deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielilor declarațiile martorilor, a părții vătămate, acestea în cumulul lor cu raportul de expertiză medico-legală, au demonstrat cu certitudine că inculpatul Ilii M. a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar faptul că acesta nu-și recunoaște vinovăția, nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare, poziția sa fiind una de apărare și eschivare de la răspunderea penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului Ilii M., instanța de apel a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, la caz, circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite, inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

Circumstanțele cauzei în ansamblu au permis instanței de apel, ținând cont de toate circumstanțele reale și personale ale cauzei, gradul de pericol al infracțiunii săvârșite, faptul că este la primul conflict cu legea penală, consideră că i se poate acorda șansa corectării fără izolarea de societate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele M.A.I. pe un termen de 1 an, iar în temeiul art.90 Cod penal executarea pedepsei sub formă de închisoare urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de 1 an.

Cu privire la apelurile declarate de inculpații Șadrin A., Zaremba D. și Adam D. și de avocatul M. Galupa în interesele inculpatului Ilii M., s-a specificat următoarele.

Din conținutul apelurilor declarate de către aceștia rezultă că inculpați critică sentința instanței de fond privitor la săvârșirea infracțiunii de huliganism prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, solicitând astfel pe acest capăt ca să fie achitați deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii sau fapta nu a fost săvârșită de către ei.

Analizând materialele dosarului în raport cu criticele invocate în cererile de apel, s-a conchis că acestea urmează a fi admise, cu casarea sentinței în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpații urmează a fi achitați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, constatând că în seara de 31 decembrie 2010, pe str. Gagarin 4 din or. Cantemir, în preajma salonului de computer „Antares”, a fost inițiată o altercație, de mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală. Deci, din declarațiile date de inculpați, raportate la cele ale părților vătămate și martorilor, nu s-a constatat cu certitudine rolul fiecărui participant în aplicarea loviturilor și prin care anume acțiuni aceștia au încălcat ordinea publică.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, aceasta a fost atacată cu recursuri ordinare de către acuzatorul de stat și inculpatul Ilii M..

6.1. Potrivit recursului declarat de acuzatorul de stat se solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel privind achitarea inculpaților Ilii M., Șadrin A., Corniței T., Adam D. și Zaremba D. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod

penal, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în privința inculpaților pe acest capăt de acuzare, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Recurentul consideră că decizia instanței de apel în partea achitării inculpaților pe capătul de învinuire imputat acestora în baza art. art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, este ilegală și pasibilă casării întrucât probele puse la baza condamnării de prima instanță nu au fost verificate corespunzător de către instanța de apel, ceea ce a dus în consecință la adoptarea unei soluții pripite de achitare și contrare prevederilor legale și materialelor cauzei.

De asemenea, s-a menționat că declarațiile părții vătămate Boțea A. nu au fost apreciate de către instanța de apel, descrierea acestora lipsește în decizia Curții de Apel Cahul. Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra acestei probe, o admite sau o respinge și din ce motiv, pe când instanța de fond a dat o apreciere declarațiilor respective.

Totodată, recurentul a mai specificat că instanța de apel în decizia sa nu a descris conținutul tuturor probelor administrate la caz și nu a expus toate circumstanțele de fapt relatate de participanții la proces în declarațiile sale date atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de fond.

Din probele cercetate s-a dovedit comiterea infracțiunii de huliganism de către Șadrin A., Zaremba D. și Ilii M..

Procurorul consideră că instanța de apel neîntemeiat s-a expus și în privința inculpatului Corniței T., fără a avea un apel din partea lui, sau cel puțin argumente temeinice cu privire la aplicarea art. 411 Cod de procedură penală, efectul extensiv al apelului, astfel decizia respectivă în această parte nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și dispozitivul hotărîrii este expus neclar.

Sentința instanței de fond nu a fost atacată de către inculpatul Corniței T. și nici unul inculpați nu au indicat în apelurile lor despre nevinovăția lui, mai mult, sentința instanței în privința inculpatului Corniței T. a fost atacată de către procuror care a solicitat condamnarea acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu prezentarea argumentelor concrete, care demonstrează indubitabil coparticiparea lui la săvârșirea infracțiunii de huliganism.

În drept, recurentul își întemeiază recursul ordinar pe prevederile expuse în pct. 6) al alin. (1) din art. 427 Cod de procedură penală.

6.2. În continuare, potrivit recursului ordinar declarat de inculpatul Ilii M., se solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea condamnării inculpatului în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare sau încetare a procesului penal în privința lui Ilii M., pe acest capăt de învinuire, din motiv că instanța de apel eronat a interpretat prevederile legale expuse în art. 8 și 10 din Codul penal și nu a dat o apreciere corectă probelor administrate în dosar.

În esență, recurentul specifică că nici unul din persoanele prezente în momentul săvârșirii infracțiunii nu menționează că au văzut aplicarea loviturilor de către Ilii M. față de Crestincov I.. Dimpotrivă în comisariatul de poliție își exercitau atribuțiile de serviciu ofițerii de gardă, interogați în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond și ofițerul

care a soluționat conflictul, însă nici unul din ei nu indică la careva acte ilegale din partea lui Ilii M., sau careva plîngeri din partea lui Crestincov I. aflat în CPR Cantemir nu au parvenit.

Mai mult, inculpatul opinează că a fost condamnat în baza unei infracțiuni care nu mai este prevăzută de Codul penal, întrucît conform Legii nr. 252 din 08.11.2012 în vigoare din 21.12.12, au fost excluse agravantele prevăzute de lit. a) și c) din alin. (2) al art. 328 Cod penal.

Subsidiar, recurentul a specificat că o dată ce prin lege au fost abrogate aceste agravante, se înțelege că legiuitorul a înlăturat existența faptei infracționale prevăzute de acestea, iar procesul penal în privința persoanei urmează a fi încetat, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

În drept, inculpatului își întemeiază recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 9) și 12) Cod de procedură penală.

7. Judecînd recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că recursul acuzatorului de stat urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, iar recursul inculpatului Ilii M. urmează a fi respins, pentru următoarele considerente.

Avînd în vedere existența a două recursuri în cauza deferită judecării, și anume, cel declarat de acuzatorul de stat, D. Calendari și recursul ordinar al inculpatului Ilii M., instanța de recurs se va referi mai întîi asupra recursului declarat de procuror așa cum este prevăzut de legea procesual-penală și apoi se va expune și asupra celui declarat de inculpat, relevînd în partea descriptivă a prezentei decizii următoarele argumente cu privire la concluzia adoptată pe marginea lor.

Totodată, se reține că, la caz, nu au fost depuse careva referințe privind opinia părților asupra recursurilor declarate.

7.1. Așadar, pornind de la expunerea argumentelor privitor la soluția de admitere a recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, se reține că potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială a hotărîrii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale, totodată, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul lărgit menționează că, declanșînd o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

De asemenea, se reține că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției respective.

În susținerea acestei poziții, călăuzitoare sunt și prevederile din pct. 14.7 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, // *Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova 7/10, 2006, cu modificările și completările ulterioare*, unde este stipulat că, în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

În același context Colegiul lărgit, mai menționează și despre stipulările prevăzute de art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora toate probele administrate în cauză trebuie să fie verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar ulterior, acestea urmează a fi analizate în coroborare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității informației ce o conțin.

Prin urmare, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea deciziei de admitere a apelurilor declarate, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi soluții, care a fost expusă pe larg în punctul 4) din prezenta decizie, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, ignorînd exigențele legii procesual-penale în acest aspect.

7.2. Revenind la textul recursului declarat de procuror, Colegiul lărgit reține că recurentul invocă drept teme de declarare a acestuia prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, că prin decizia instanței de apel nu s-a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul procurorului, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele

pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii și acesta este expus neclar.

În esență, partea acuzării critică decizia instanței de apel privitor la achitarea inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din considerentul că probatoriul administrat nu a fost verificat corespunzător de către instanță, ceea ce a dus, în consecință, la adoptarea unei soluții pripite și contrare prevederilor legale de achitare a inculpaților pe capătul de acuzare în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Tot aici, recurentul a specificat că declarațiile părții vătămate Botea A. nu au fost apreciate de către instanța de apel, mai mult că instanța nici nu s-a expus asupra acestei probe în textul deciziei, cu toate că declarațiile respective au fost date citirii în cadrul ședinței instanței de apel.

Totodată, Colegiul lărgit constată că, procurorul nu invocă careva critici privitor la condamnarea inculpatului Ilii M. pe capătul de acuzare incriminat acestuia în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal. Astfel, instanța remarcă faptul că potrivit art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu temeiurile invocate de recurent, or din aceste considerente instanța de recurs nu se va expune asupra constatărilor instanței de apel în această parte, dar va analiza actele cauzei prin prisma erorilor de drept menționate.

Așadar, pornind de la cele enunțate și analizînd minuțios materialele cauzei în raport cu alegațiile recurentului, se constată că criticele acestuia sunt întemeiate, or reieșind din textul deciziei atacate, se statuează că nu au fost îndeplinite exigențele legale cu privire la modalitatea de întocmire a unei hotărîri judecătorești, care trebuie să cuprindă obligatoriu în partea descriptivă a acesteia expunerea succintă a faptelor de săvîrșirea cărora inculpații sunt recunoscuți vinovați sau a învinuirii sub care au fost puși, apoi se expune fondul apelurilor declarate, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare invocate de aceștia. În continuare, în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelurilor și temeiurilor de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apeluri și să analizeze fiecare probă în parte apreciind-o din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Însă, la caz, din textul deciziei instanței de apel se constată că, instanța și-a argumentat soluția privitor la achitarea inculpaților în baza art. 287 Cod penal, menționînd că din declarațiile părților vătămate: Crestincov I., Marcov Gh., Pașa P., Leasnicov E. și a inculpaților: Ilii M., Cornișel T., Adam D. și Zaremba D., expuse fragmentat în textul deciziei „... nu este posibil de stabilit în ce constă acțiunile de aplicare a violenței fiecărui participant” și din aceste considerente inculpații urmează a fi achitați, întrucît nu există probe pertinente și concludente care ar demonstra indubitabil vinovăția lor pe acest capăt de acuzare.

Mai mult, instanța de apel a mai specificat că, așa cum rezultă din actele cauzei, inițiatorul conflictului a fost Botea A., fapt confirmat prin declarațiile lui Ilii M., Șadrin

A., Zaremba D., Cornișel T. și Adam D., totodată, aceasta rezultând și din cele spuse de însuși Botea A..

Contrar celor constatate de instanța de apel, din actele cauzei se conchide că, Botea A., potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 februarie 2014, a specificat că nu a fost inițiatorul conflictului, iar dacă instanța va statua asupra vinovăției lui, dînsul va adresa o plîngere organelor competente. (vol. IV, f.d. 58)

Însă, așa cum se reține din textul deciziei instanței de apel, pe epizodul privind săvîrșirea infracțiunii de huliganism, dispunînd achitarea inculpaților, instanța de apel nu a descris amănunțit conținutul probelor care au stat la baza incriminării acestora la faza judecării cauzei de către prima instanță, ci doar a făcut o trimitere generală asupra unor pasaje din declarațiile participanților la proces, fără a analiza și a respinge, ca inadmisibile, așa cum prevede legea, probele respective și a formula o motivare corespunzătoare privitor la chestiunea de inadmisibilitate a acestora, cu mențiunea de ce probele date nu pot fi puse la baza condamnării, iar inculpații urmează a fi achitați.

Instanța de apel în mod preconcept a expus concluziile sale cu privire la nevinovăția inculpaților de săvîrșirea infracțiunii imputate acestora în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și, astfel, a pus la baza noii hotărîri de achitare a lui Ilii M., Șadrin A., Cornișel T., Adam D. și Zaremba D., probele care nu au fost obiectul unei analize judecătorești minuțioase în ședința instanței de apel. La fel, instanța de apel nu a argumentat motivele respingerii probelor invocate de către procuror în susținerea acuzării.

Potrivit art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, se stipulează că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată. Din sensul acestei norme se poate de conchis că fără o analiză corespunzătoare a probatoriului administrat nu se poate concluziona asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane.

Deci, instanța de recurs menționează că, așa cum a fost invocat de acuzatorul de stat, instanța de apel a omis să se expună argumentat asupra următoarelor declarații date de:

- partea vătămată Crestincov I., care a declarat că *Ilii M. a început a striga cu cuvinte necenzurate și a spus: „Ce fac bulgarii în Cantemir?”, apoi l-a lovit de două ori pe Crestincov I. adică pe mine, eu am căzut jos la pămînt.* (vol. III, f.d. 102-104)

- partea vătămată Marcov Gh., care a declarat că *cînd a venit Ilii M. cineva dintre băieți care era pe loc a arătat spre Leasnicov E. și deodată s-a apropiat de dînsul și l-a lovit cu pumnul în cap, în tîmplă din partea dreaptă posibil și a căzut la pămînt. Atunci imediat Marcov Gh. s-a apropiat de Leasnicov E. ca să nu se mai bată în continuare și s-a auzit un strigăt pe moldovenește din partea lui Ilii M.: „bateți bulgarii” și asupra lui au năvălit 5-6 persoane care au început să-l bată cu pumnii în regiunea capului și a căzut la pămînt, dar au continuat să-l bată cu picioarele. Nu poate spune precis dacă Ilii M. l-a bătut, ... a văzut că Crestincov I. se întindea cu Ilii M. și s-a început bătaia între dînșii, iar restul nu a văzut ce s-a întîmplat.* (vol. III, f.d.108-110).

- partea vătămată Pașa P., care a declarat că *atunci la fața locului Ilii M. deodată a început să caute cine este vinovat, striga și vorbea cu cuvinte necenzurate și brusc l-a*

lovit pe un băiat cu pumnul în față, care mai apoi a aflat că era Botea A. ... A văzut că Ilii M. l-a lovit cu pumnul în față pe Marcov Gh. și s-a început o învălmășeală și asupra lui Marcov Gh. au sărit la bătaie vreo 3-4 băieți. ... dînsul l-a tras într-o parte pe Ilii M. că să-l ajute pe Crestincov I. să nu-l bată. Atunci îl ținea pe Ilii M. de mâini și nu putea să lovească, dar în acel timp s-a apropiat o altă grupă de băieți de 4 persoane și cînd a strigat Ilii M., acele persoane au sărit la dînsul la bătaie și împreună cu Ilii M. îl loveau cu pumnii în față și cineva a strigat pe moldovenește ca să-l doboare la pămînt. A încercat să se apere, dar l-au împins înspre un bloc locativ și lîngă dînsul l-au doborît la pămînt și l-au lovit cu picioarele în regiunea capului. A menționat că l-a bătut anume Ilii M. și alte persoane care au sărit la bătaie. (vol. III, f.d.137-138).

- partea vătămată minoră Șișianu S., care a declarat că ... Atunci pe loc Ilii M. l-a lovit cu pumnul în față pe Crestincov I., iar după asta l-a mai lovit încă o dată cînd Crestincov I. încerca să-l liniștească. ... înainte de a-l lovi pe Crestincov I., Ilii M. striga cine este Botea A. și după asta cînd l-a văzut s-a apropiat de dînsul și deodată l-a lovit pe Botea A. cu pumnul în față, de la care ultimul a căzut la pămînt. Apoi s-a apropiat și Leasnicov E. în față ca să-l ajute pe Botea A. să se ridice, dar Ilii M. l-a lovit și pe Leasnicov E., care și-a pierdut echilibrul și a căzut la pămînt. Anume după aceasta s-a implicat și Crestincov I. ca să-l liniștească pe Ilii M., dar nu l-a atins și după asta Ilii M. l-a lovit. (vol. III, f.d.105-107).

- victima Leasnicov E., care a declarat că dintre băieții care i-au bătut l-a recunoscut pe Șadrin A., Zarembo D. și Ilii M.. ... A înțeles că bătaia s-a început cînd Botea A. a ieșit afară și a întrebat de ce strigă și după asta posibil s-a început bătaia. Atunci pe loc Ilii M. a întrebat cine este Botea A. și cineva a arătat spre dînsul și s-a apropiat de el și l-a întrebat ceva pe moldovenește și deodată l-a lovit cu pumnul în cap pe Botea A. care a căzut la pămînt și și-a pierdut cunoștința. Aceasta au văzut toți care erau de față. El era alături și s-a implicat ca să-i despartă, iar Ilii M. l-a lovit cu pumnul la tâmplă de la care și-a pierdut cunoștința. (vol. III, f.d. 114-117).

În continuare, este de remarcat și faptul că în privința inculpatului Cornișel T., instanța de fond a statuat că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 354 Cod Contravențional, adică *huliganismul nu prea grav*, iar procesul contravențional în privința lui urmează a fi încetat, din motiv că a intervenit termenul de prescripție.

În motivarea soluției respective instanța a specificat că: „Prin probele cercetate în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine implicarea lui Cornișei T. în acțiunile de încălcare a ordinii publice, însă această implicare a fost de scurtă durată, în scurt timp acțiunile huliganice ale tuturor participanților fiind stopate de colaboratorii de poliție sosiți la fața locului.

Totodată, nu s-a demonstrat că aceste acțiuni ale lui Cornișei T. ar fi încălcat grosolan ordinea publică, sau ar fi fost însoțite de aplicarea violenței, sau ar fi exprimat un adevărat cinism sau obrăznicie, elemente esențiale pentru a fi încadrate actele de huliganism în baza art.287 Cod penal, drept huliganism agravant.

Instanța de judecată consideră că învinuirea adusă lui Cornișei T. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal este bazată pe presupunerea

că odată ce acesta se afla împreună cu alte persoane implicate în acțiunile de încălcare a ordinii publice, inclusiv amicii săi care sunt inculpați pe prezenta cauză penală, atunci și el ar fi aplicat violență fizică.”

Față de cele ce preced, instanța de apel, contrar constatărilor expuse în sentință a dispus achitarea inculpatului Cornișel T., privind învinuirea imputată acestuia în baza art. 287 Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii date. Însă, în textul deciziei nu este expusă motivarea privitor la achitarea lui Cornișel T..

Or, instanța de recurs în mod indubitabil consideră că soluția de achitare în legătură cu infracțiunea menționată, a inculpatului Cornișel T., nu a fost motivată corespunzător de către instanța de apel, iar eroarea de drept admisă nu poate fi corectată de către instanță la etapa judecării recursului ordinar, din aceste considerente asupra acestor chestiuni urmează să se expună instanța de apel la rejudecarea prezentei cauze.

În ceea ce privește alegațiile recurentului privitor la faptul că instanța de apel a trecut sub tăcere și nu s-a pronunțat în privința declarațiilor lui Botea A., Colegiul lărgit, în baza unei temeinice analize a tuturor actelor cauzei, conchide că aceasta corespunde realității și reține următoarele.

În prima instanță a fost audiată partea vătămată Botea A., care a declarat că: *„Pe inculpați îi cunoaște. Pînă la cazul dat nu l-a cunoscut pe Ilii M.. Nu a avut probleme cu nici unul. Pe 31.12.2010 el împreună cu Leasnicov E. s-au dus la profesoara lor în vizită pe la orele 20.00 – 21.00, pe str. Creangă I. lîngă procuratură. Au stat la aceasta puțin de vorbă au mai servit și după asta pe la orele 21:30 s-au pornit acasă. Cînd se încălțau în coridor au auzit colindători. El s-a încălțat mai repede ca Leasnicov E. și a ieșit în coridor, acolo era întuneric și nu a văzut cîte persoane erau, el le-a întrebat de ce sunt așa gălăgioși pe timp de noapte. Nu i-a răspuns nimeni în schimb a auzit la adresa sa cuvinte necenzurate. Fiind în stare de ebrietate, a lovit pe una dintre persoane. După asta a primit și el o lovitură în cap, de la care a căzut jos și și-a pierdut cunoștința, ce a fost mai departe nu ține minte. Și-a revenit la profesoara sa în apartament. A făcut un duș rece și după asta a plecat cu Leasnicov E.. Pe drum Leasnicov E. tot suna pe cineva, dar nu ține minte pe cine suna și ce spunea. Se îndreptau spre casă. Pe str. Gagarina nr. 9, la prima scară au auzit colindători. Ei s-au oprit și au așteptat să iasă persoanele. A ieșit un tînăr de vre-o 16-18 ani, nu știe cine era. El i-a dat întrebarea dacă acesta l-a bătut pe scară la profesoara sa, acesta a spus că nu l-a lovit. După asta el a mai dat întrebări, a început să se certe, Leasnicov E. tot îl lua într-o parte. Cu tînărul acela discutau și mergeau spre centru orașului, lîngă școala muzicală și internet - cafe, a dat mîina cu tînărul respectiv și s-au despărțit. După asta s-a întors și a văzut cum dintr-o mașină au coborît niște băieți din s. Stoianovca, r-nul Cantemir, nu-i cunoștea pe toți. În altă parte a văzut niște băieți din or. Cantemir inclusiv și tînărul cu care el a avut conflict. După o perioadă de timp au mai apărut și alte persoane. S-a uitat în jur și l-a recunoscut-pe unul dintre băieții care era pe scara blocului și a vrut să-l lovească. Nu a reușit să-l lovească, deoarece cineva l-a lovit în cap, el a căzut jos și și-a pierdut cunoștința. Cînd și-a revenit se afla la școala muzicală. S-a uitat prin părți dar nu a văzut pe nimeni. A văzut ușa deschisă la școala muzicală și a vrut să intre să se*

încălzească. El trăgea de ușă, a venit paznicul și a chemat poliția, de către poliție a fost dus la comisariat. Pe coridor erau multe persoane care erau atunci la fața locului, i-a văzut pe Șadrin, Zaremba, Adam, Șișianu, Leasnicov, Crestincov și alții. El s-a așezat într-un colț și a adormit. Cineva l-a trezit pentru a da explicații, dar nu era în stare, i-au dat citații și el a plecat acasă.”

Instanța de fond la baza condamnării lui Ilii M., Șadrin A., Adam D. și Zaremba D. pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a pus și declarațiile lui Botea A..

În continuare, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 13 februarie 2014, se constată că instanța a dat citire declarațiilor părții vătămate Botea A. anexate la filele dosarului 111-113, asupra cărora întrebări din partea celorlalți participanți la proces nu au parvenit. De asemenea, instanța de apel la etapa susținerii pledoariilor i-a acordat cuvântul și lui Botea A., care a menționat că nu este inițiatorul certii din data de 31 decembrie 2010 și organizatorul altercațiilor care au avut loc ulterior lângă salonul „Antares”, evidențiind încă o dată că nu-și amintește amănunțit ce s-a întâmplat în acea seară, deoarece era în stare de ebrietate și în urma loviturilor primite și-a pierdut cunoștința.

Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit constată că declarațiile părții vătămate Botea A., nu au fost redată în textul deciziei, fiind omisă cu desăvârșire descrierea lor, mai mult, instanța nu s-a expus din care motive a respins această probă.

Colegiul în acest context remarcă faptul că, deși conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a verificat și cercetat un cumul mare de probe, însă nu a argumentat din care motive au fost respinse probele acușării, astfel neefectuând analiza și aprecierea fiecărei probe din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării ei.

Față de considerentele ce preced, Colegiul lărgit specifică că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe

prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea minuțioasă a tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Termenul de „*convingere intimă*” exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinenta, concludența și utilitatea acestora. Totodată, proba trebuie apreciată și după veridicitatea ei. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a stării de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor.

Raportînd prevederile legale și doctrinale menționate la verificarea, analizarea și aprecierea probelor, așa cum a fost efectuată de instanța de apel, Colegiul lărgit evidențiază că, aceasta nu a descris conținutul tuturor probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată din data de 13 februarie 2014 și nu a redat cele relatate de acestea în textul deciziei adoptate atunci cînd și-a motivat soluția privitor la achitarea inculpaților, care anterior înșă au fost condamnați de prima instanță în baza art. 287 Cod penal, fiind puse la baza condamnării probele respective.

În atare situație, Colegiul lărgit conchide că instanța de apel, rejudecînd cauza și pronunțînd o hotărîre de achitare, trebuia să verifice probele care au fost puse de instanța de fond la baza sentinței de condamnare și să le respingă în mod motivat, astfel instanța de recurs concluzionează că a avut loc o încălcare esențială a legii procesual-penale cu elemente caracteristice ale erorii grave de fapt, întrucît, din examinarea coroborată a materialului cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor și achitarea inculpaților pe epizodul de huliganism, eroarea respectivă fiind prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Tot aici instanța de recurs mai indică faptul că, instanța de apel a ignorat stipulările legale ale art. 24 alin. (3), 100 alin. (4), 101 alin. (1), (4), 314, 336 alin. (3) pct. 8), 384 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, iar motivarea soluției sale prin fraza că „*procurorul nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției*”, fiind sumară și incompletă, fără a fi stabilite temeiurile de fapt și de drept.

Încălările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei.

Pe cale de consecință, în contextul celor expuse, Colegiul lărgit specifică că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, acceptînd niște concluzii de ordin general, cu privire la conținutul declarațiilor date de participanții la proces nominalizați anterior.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele

invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu rigorile stipulate de art. 417 Cod de procedură penală.

7.3. Cu privire la recursul declarat de inculpatul Ilii M., Colegiul lărgit specifică că potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci cînd hotărîrea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din textul recursului declarat se reține că inculpatul invocă, ca temei de drept, art. 427 alin. (1) pct. 9) și 12) Cod de procedură penală. Potrivit temeiurilor invocate, menționăm că decizia instanței de apel este pasibilă casării dacă instanța a dispus condamnarea unei persoane pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală sau în cazul cînd faptei săvîrșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, recurentul nu este de acord cu condamnarea sa în baza art. 328 Cod penal, solicitînd rejudecarea cauzei în această parte și dispunerea achitării sau încetării procesului penal în privința lui.

Verificînd criticele invocate de inculpat, în raport cu actele cauzei Colegiul lărgit ajunge la concluzia că decizia instanței de apel, în partea condamnării lui Ilii M., în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, urmează a fi menținută fără modificări, aceasta fiind legală și întemeiată, bazată pe probe verificate sub toate aspectele și just apreciate de instanță, care în ansamblu dovedesc indubitabil existența componentei de infracțiune a depășirii atribuțiilor de serviciu incriminată lui Ilii M..

Prin urmare, instanța de apel, făcînd trimitere la modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, precum și la dispozițiile art. 8 și 10 din Cod penal, a considerat că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în prevederile art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Subsidiar, la cele expuse în textul deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit reține că din orientările practicii judiciare, care de altfel sunt obligatorii pentru instanțele de judecată, redate în hotărîrea Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-3/2014 din 30 iunie 2014 asupra recursului în interesul legii, care a avut ca obiect de judecare calificarea acțiunilor persoanelor învinuite în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a) sau c) și art. 309/1 Cod penal, pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 252 din 08 noiembrie 2012, s-au expus următoarele considerente pe marginea acestei chestiuni:

„În doctrină, cu referire la „violență” prevăzută la alin.(2) lit. a) al art. 328 Cod penal, în calitate de calificativ al excesului de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu se menționează că violența aplicată de făptuitor poate fi fizică sau psihică.

Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu însoțite de aplicarea violenței psihice presupune amenințarea victimei, cu cauzarea unor vătămări ușoare, medii sau grave, cu producerea unor dureri sau suferințe psihice. Violența fizică presupune provocarea unor dureri sau suferințe fizice, cauzarea vătămărilor ușoare sau medii victimei.

Ținând cont de aceste interpretări doctrinare, se deduce concluzia certă că violența prevăzută la art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal coincide în esență după conținut cu tratamentul inuman sau degradant, prevăzut la alin. (1) al art. 166/1 Cod penal, or, aplicarea violenței de către o persoană publică (polițist), însoțită de cauzarea suferințelor fizice și morale, poate fi interpretată ca și tratament inuman sau degradant. Pentru a fi calificat astfel, violența trebuie să fie de natură să provoace tulburări psihice sau să fie de natură umilitoare, înjositoare.

În așa mod, prin excluderea calificativului prevăzut la art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, acesta și-a găsit locul în noua componență de infracțiune prevăzută de art. 166/1 Cod penal.

Potrivit doctrinei, prin legea care înlătură caracterul penal al faptei (dezincriminare), se înțelege legea care exclude totalmente răspunderea penală pentru o faptă sau alta, ce evident nu rezultă din studierea deciziilor anexate 1-3, unde, în fiecare din ele, învinuirea constă că un agent al statului (colaborator de penitenciar sau polițist) aplică violența fizică, cauzând în primul caz leziuni corporale neînsemnate, în al doilea caz leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar în al treilea – dureri fizice, însoțite evident cu sentiment de teamă, de neliniște și de inferioritate, cu umilirea - înjosirea părților vătămate. Aceste fapte total se încadrează în dispoziția alin. (1), (2) al art. 166/1 Cod penal (red. Legii Nr. 252 din 08.11.2012).

Menținerea calificării în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, în cazul în care acest calificativ al excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu a fost abrogat prin Legea nr. 252 din 08 noiembrie 2012, este corectă, corespunde spiritului Legii nr. 252 din 08.11.2012 și este coroborată cu art. 10 alin. (1) Cod penal.”

Totodată, Colegiul penal menționează că, instanța de apel corect a concluzionat că, deși, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate pe acest epizod, însă vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin cumulul de probe administrat la caz. Instanța de apel a cercetat toate probele, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că dînsul nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea

vinovăției nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu certitudine vinovăția lui.

În consecință, reieșind din cele expuse, instanța de recurs conchide că recursul declarat de inculpatul Ilii M., privind achitarea sa în baza art. 328 Cod penal, urmează a fi respins, ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) și 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul inculpatului Ilii Mihail Vladimir, cu menținerea deciziei Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014 în partea condamnării lui Ilii Mihail Vladimir în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în cadrul procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, casează parțial decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, în partea achitării lui Ilii Mihail Vladimir, Șadrin Andrei Vladimir, Cornițel Teodor Gheorghe, Adam Dragoș Dumitru și Zaremba Denis Andrei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 11 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma